

ร่างหลักสูตรมารยาทไทยและศาสนพิธี

โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔
	<p>บทที่ ๑ มารยาทชาวพุทธ</p> <p>๑. การแสดงความเคารพ</p> <p>๑.๑ การประนมมือ</p> <p>๑.๒ การไหว้</p> <p>ไหว้พระ(คิ้ว)</p> <p>- ไหว้พ่อแม่ (จุมุก)</p> <p>- ไหว้ครูอาจารย์ (ปาก)</p> <p>- ไหว้ผู้ใหญ่ (คาง)</p> <p>- ไหว้บุคคลเสมอกัน (หน้าอก)</p> <p>๑.๓ การกราบ</p> <p>- กราบเบญจางคประดิษฐ์ (พระ)</p> <p>- กราบผู้ใหญ่</p> <p>๑.๔ การนั่ง</p> <p>- การนั่งเทพบุตร</p> <p>- การนั่งเทพธิดา</p> <p>- การนั่งพับเพียบ</p> <p>๑.๕ การยืน</p>	<p>บทที่ ๑ มารยาทชาวพุทธ</p> <p>๑. การแสดงความเคารพ</p> <p>๑.๑ การประนมมือ</p> <p>๑.๒ การไหว้</p> <p>- ไหว้พระ (คิ้ว)</p> <p>- ไหว้พ่อแม่ (จุมุก)</p> <p>- ไหว้ครูอาจารย์ (ปาก)</p> <p>- ไหว้ผู้ใหญ่ (คาง)</p> <p>- ไหว้บุคคลเสมอกัน (หน้าอก)</p> <p>๑.๓ การกราบ</p> <p>- กราบเบญจางคประดิษฐ์ (พระ)</p> <p>- กราบผู้ใหญ่</p> <p>- การกราบศพ (คู้)</p> <p>- การหมอบกราบ (พระมหากษัตริย์)</p> <p>๑.๔ การนั่ง</p> <p>- การนั่งเทพบุตร</p> <p>- การนั่งเทพธิดา</p> <p>- การนั่งพับเพียบ</p>	<p>บทที่ ๑ มารยาทชาวพุทธ</p> <p>๑. การแสดงความเคารพ</p> <p>๑.๑ การประนมมือ</p> <p>๑.๒ การไหว้</p> <p>- ไหว้พระ (คิ้ว)</p> <p>- ไหว้พ่อแม่ (จุมุก)</p> <p>- ไหว้ครูอาจารย์ (ปาก)</p> <p>- ไหว้ผู้ใหญ่ (คาง)</p> <p>- ไหว้บุคคลเสมอกัน (หน้าอก)</p> <p>๑.๓ การกราบ</p> <p>- กราบเบญจางคประดิษฐ์ (พระ)</p> <p>- กราบผู้ใหญ่</p> <p>- การกราบศพ (คู้)</p> <p>- การหมอบกราบ (พระมหากษัตริย์)</p> <p>๑.๔ การนั่ง</p>	<p>บทที่ ๑ มารยาทชาวพุทธ</p> <p>๑. การแสดงความเคารพ</p> <p>๑.๑ การประนมมือ</p> <p>๑.๒ การไหว้</p> <p>- ไหว้พระ (คิ้ว)</p> <p>- ไหว้พ่อแม่ (จุมุก)</p> <p>- ไหว้ครูอาจารย์ (ปาก)</p> <p>- ไหว้ผู้ใหญ่ (คาง)</p> <p>- ไหว้บุคคลเสมอกัน (หน้าอก)</p> <p>๑.๓ การกราบ</p> <p>- กราบเบญจางคประดิษฐ์ (พระ)</p> <p>- กราบผู้ใหญ่</p> <p>- การกราบศพ</p> <p>๑.๔ การค้ำับ (คู้ ช,ญ)</p> <p>- การค้ำับ</p>

<ul style="list-style-type: none"> - การยืนตรง - การยืนพักขา <p>การนอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนอนในที่เฉพาะส่วนตัว - การนอนเมื่อไปพักบ้านผู้อื่น - การนอนในยานพาหนะขณะเดินทาง - การนอนเมื่อไปพักแรม - การนอนเมื่อกรณีพักในโรงแรม - การนอนเป็นหมู่คณะ <p>๑.๖ การเดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเดินผ่านพระสงฆ์ - การเดินผ่านผู้ใหญ่ <p>มารยาทในการรับประทานอาหาร</p> <p>วิชาศาสนพิธี ชั้นต้น ๑</p> <p>๑. การบูชาพระรัตนตรัย</p> <p>๑.๑ การจตุรพิธยน</p> <p>๑.๒ การกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย</p> <p>๒. การสวดมนต์</p> <p>๒.๑ การสวดพุทธคุณ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การนั่งต่อหน้าพระสงฆ์ - การนั่งต่อหน้าผู้ใหญ่ - การนั่งตามลำพัง - การนั่งเก้าอี้ - การนั่งกับพื้น - การนั่งฟังโอวาท - การนั่งฟังธรรม <p>การนอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนอนในที่เฉพาะส่วนตัว - การนอนเมื่อไปพักบ้านผู้อื่น - การนอนในยานพาหนะขณะเดินทาง - การนอนเมื่อไปพักแรม - การนอนเมื่อกรณีพักในโรงแรม - การนอนเป็นหมู่คณะ <p>มารยาทในการรับประทานอาหาร</p> <p>๑.๕ การยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยืนตรง - การยืนพักขา - การยืนเคารพธงชาติ - การยืนเคารพพระมหากษัตริย์ - การยืนเคารพพระสงฆ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - การนั่งเทพบุตร - การนั่งเทพธิดา - การนั่งพับเพียบ - การนั่งต่อหน้าพระสงฆ์ - การนั่งต่อหน้าผู้ใหญ่ - การนั่งตามลำพัง - การนั่งเก้าอี้ - การนั่งกับพื้น - การนั่งฟังโอวาท - การนั่งฟังธรรม <p>การนอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนอนในที่เฉพาะส่วนตัว - การนอนเมื่อไปพักบ้านผู้อื่น - การนอนในยานพาหนะขณะเดินทาง - การนอนเมื่อไปพักแรม - การนอนเมื่อกรณีพักในโรงแรม - การนอนเป็นหมู่คณะ <p>มารยาทในการรับประทานอาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การถอนสายบัว <p>๑.๕ การทำความเคารพพระมหากษัตริย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบโบราณราชประเพณี - การถวายบังคม - การหมอบกราบ - แบบสากล - แบบสากลนิยม - แบบราชนิยม <p>๑.๖ การนั่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนั่งเทพบุตร - การนั่งเทพธิดา - การนั่งพับเพียบ - การนั่งต่อหน้าพระสงฆ์ - การนั่งต่อหน้าผู้ใหญ่ - การนั่งตามลำพัง - การนั่งเก้าอี้ - การนั่งกับพื้น - การนั่งฟังโอวาท - การนั่งฟังธรรม <p>การนอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนอนในที่เฉพาะ
--	---	---	--

<p>๒.๒ การสวดธรรมคุณ</p> <p>๒.๓ การสวดสังฆคุณ</p> <p>๓. การนั่งสมาธิและแผ่เมตตา</p> <p>๓.๑ วิธีนั่งสมาธิ</p> <p>๓.๒ การแผ่เมตตา (ตนเอง และผู้อื่น)</p> <p>๔. การเดินจงกรม</p> <p>- การเดินระยะที่ ๑</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การยืนเคารพผู้ใหญ่ - การยืนต้อนรับ - การยืนฟังโอวาท <p>๑.๖ การเดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเดินผ่านพระสงฆ์ - การเดินผ่านผู้ใหญ่ - การเดินนำหน้าพระ - การเดินตามหลังพระ - การเดินนำหน้าผู้ใหญ่ - การเดินตามหลังผู้ใหญ่ <p>๑.๗ การต้อนรับปฏิสันถาร (หมู่)</p> <ul style="list-style-type: none"> - อามิสปฏิสันถาร - ธรรมปฏิสันถาร <p>๑.๘ การแต่งกาย (หมู่)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแต่งกายในงานศพ - การแต่งกายในงานแต่งงาน - การแต่งกายเหมาะสมตามเทศกาล - การแต่งกายในสถานที่ราชการ - การแต่งกายในศาสนสถาน <p>วิชาศาสนพิธี ชั้นต้น ๓</p> <p>๑. ระเบียบพิธีบูชาพระรัตนตรัย</p>	<p>๑.๕ การยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยืนตรง - การยืนพักขา - การยืนเคารพธงชาติ - การยืนเคารพพระมหากษัตริย์ - การยืนเคารพพระสงฆ์ - การยืนเคารพผู้ใหญ่ - การยืนต้อนรับ - การยืนฟังโอวาท <p>๑.๖ การเดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเดินผ่านพระสงฆ์ - การเดินผ่านผู้ใหญ่ - การเดินนำหน้าพระ - การเดินตามหลังพระ - การเดินนำหน้าผู้ใหญ่ - การเดินตามหลังผู้ใหญ่ <p>๑.๗ การต้อนรับปฏิสันถาร (หมู่)</p> <ul style="list-style-type: none"> - อามิสปฏิสันถาร - ธรรมปฏิสันถาร <p>๑.๘ การแต่งกาย (หมู่)</p>	<p>ส่วนตัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนอนเมื่อไปพักบ้านผู้อื่น - การนอนในยานพาหนะขณะเดินทาง - การนอนเมื่อไปพักรแรม - การนอนเมื่อกรณีพักในโรงแรม - การนอนเป็นหมู่คณะ <p>๑.๗ การยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยืนตรง - การยืนพักขา - การยืนเคารพธงชาติ - การยืนเคารพพระมหากษัตริย์ - การยืนเคารพพระสงฆ์ - การยืนเคารพผู้ใหญ่ - การยืนต้อนรับ - การยืนฟังโอวาท <p>มารยาทในการรับประทานอาหาร</p> <p>อาหาร</p>
---	--	--	---

		<p>๑.๑ การจตุรูปเทียน</p> <p>๑.๒ การกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย</p> <p>๒. การสวดมนต์</p> <p>๒.๑ การสวดพุทธคุณ</p> <p>๒.๒ การสวดธรรมคุณ</p> <p>๒.๓ การสวดสังฆคุณ</p> <p>๓. การนั่งสมาธิและแผ่เมตตา</p> <p>๓.๑ วิธีนั่งสมาธิ</p> <p>๓.๒ การแผ่เมตตา (ตนเอง และผู้อื่น)</p> <p>๔. การเดินจงกรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระยะที่ ๑ - ระยะที่ ๒ - ระยะที่ ๓ <p>๕. การอาราธนาศีล สมาทานศีล (หมู่)</p> <p>๖. การจัดโต๊ะหมู่</p> <p>๗. เครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา</p> <p>๘. การบูชาข้าวพระพุทธรูป การลาข้าวพระพุทธรูป</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การแต่งกายในงานศพ - การแต่งกายในงานแต่งงาน - การแต่งกายเหมาะสมตามเทศกาล - การแต่งกายในสถานที่ราชการ - การแต่งกายในศาสนสถาน <p>วิชาศาสนพิธี ชั้นต้น ๓</p> <p>๑. ระเบียบพิธีบูชาพระรัตนตรัย</p> <p>๑.๑ การจตุรูปเทียน</p> <p>๑.๒ การกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย</p> <p>๒. การสวดมนต์</p> <p>๒.๑ การสวดพุทธคุณ</p> <p>๒.๒ การสวดธรรมคุณ</p> <p>๒.๓ การสวดสังฆคุณ</p> <p>๓. การนั่งสมาธิและแผ่เมตตา</p> <p>๓.๑ วิธีนั่งสมาธิ</p> <p>๓.๒ การแผ่เมตตา (ตนเอง และผู้อื่น)</p> <p>๔. การเดินจงกรม</p>	<p>๑.๘ การเดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเดินผ่านพระสงฆ์ - การเดินผ่านผู้ใหญ่ - การเดินนำหน้าพระ - การเดินตามหลังพระ - การเดินนำหน้าผู้ใหญ่ - การเดินตามหลังผู้ใหญ่ <p>๑.๙ การต้อนรับปฏิสันถาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - อามิสปฏิสันถาร - ธรรมปฏิสันถาร <p>๑.๑๐ การแต่งกาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแต่งกายในงานอวมงคล - การแต่งกายในงานมงคล - การแต่งกายเหมาะสมตามเทศกาล - การแต่งกายในสถานที่ราชการ - การแต่งกายในศาสนสถาน
--	--	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลาที่ ๑ - ระยะเวลาที่ ๒ - ระยะเวลาที่ ๓ <p>๕. การอาราธนาศีล สมาทานศีล (หมู่)</p> <p>๖. การจัดโต๊ะหมู่</p> <p>๗. เครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา</p> <p>๘. การบูชาข้าวพระพุทธรูป การลา ข้าวพระพุทธรูป</p>	<p>๑.๑๑ มารยาทในการ รับประทานอาหาร</p> <p>วิชาศาสนพิธี ชั้นกลาง ๑ (ป. ๔)</p> <p>๑. ระเบียบพิธีบูชาพระ รัตนตรัย</p> <p>๑.๑ การจุดธูปเทียน</p> <p>๑.๒ การกล่าวคำบูชาพระ รัตนตรัย</p> <p>๒. การแสดงตนเป็นพุทธมาม กะ</p> <p>๓. การสวดมนต์</p> <p>๓.๑ การสวดพุทธคุณ (ทำนองสรภัญญะ)</p> <p>๓.๒ การสวดธรรมคุณ (ทำนองสรภัญญะ)</p> <p>๓.๓ การสวดสังฆคุณ (ทำนอง สรภัญญะ)</p> <p>๓.๔ การสวดขยสิทธิ์คาถา (ทำนองสรภัญญะ)</p> <p>๓. การนั่งสมาธิและแผ่เมตตา</p> <p>๓.๑ วิธีนั่งสมาธิ</p> <p>๓.๒ การแผ่เมตตา (ตนเอง)</p>
--	--	--	--	---

				<p>และผู้อื่น)</p> <p>๔. การเดินจงกรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระยะที่ ๑ - ระยะที่ ๒ - ระยะที่ ๓ - ระยะที่ ๔ <p>๕. การอาราธนาศีล สมาทานศีล</p> <p>๖. การจัดโต๊ะหมู่ ๕</p> <p>๗. เครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา ๕</p> <p>๘. การบูชาข้าวพระพุทธรูป การ ลาข้าวพระพุทธรูป</p> <p>๙. คำถวายสังฆทาน (ภาพหมู่)</p> <p>๑๐. อาราธนาธรรม อาราธนา พระปริตร(ภาพหมู่)</p> <p>๑๑. การถวายเทียนจำนำ พรรษา(ภาพหมู่)</p> <p>๑๒. คำถวายผ้าอาบน้ำฝน (ภาพหมู่)</p> <p>๑๓. คำถวายผ้าป่า(ภาพหมู่)</p> <p>๑๔. การประเคนของพระสงฆ์ เดี่ยว</p>
--	--	--	--	--

				<p>๑๕.การรับของส่งของ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบยื่น เดี่ยว - แบบนั่งเดี่ยว - แบบนั่งเก้าอี้เดี่ยว - แบบนั่งพื้นเดี่ยว <p>การกรวดน้ำ (หมู่ พระ,เด็ก)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกรวดแบบย่อ - การกรวดน้ำแบบเต็ม - การประเคนสิ่งของแด่พระภิกษุ - การรับสิ่งของจากพระภิกษุ
--	--	--	--	--